

سخن سردبیر

به نام خداوند جان و خرد

در این شماره می‌خواهیم به موضوع گسترش مراکز آموزش زبان فارسی در کشور بپردازیم. همگان واقفیم که زبان فارسی یکی از زبان‌های مهم در جهان است که در گذشته، آثار باارزش بی‌شماری در زمینه‌های علمی، ادبی، دینی و تاریخی به این زبان به رشته‌ی تحریر درآمده است. بنابراین، بسیاری از غیرایرانیان خواهان یادگیری زبان فارسی هستند تا از این گنجینه‌ی بسیار غنی معارف، ادب و هنر بهره‌گیرند و عده‌ای هم مشتاق آن هستند که برای ادامه‌ی تحصیل وارد دانشگاه‌های ایران گردند. با توجه به این استقبال، به‌ویژه اشتیاق از ادامه‌ی تحصیل در ایران، ضرورت تأسیس مراکز جدید آموزش زبان فارسی بیش از پیش احساس می‌گردد.

شاید آماده‌سازی یک مرکز زبان در یک دانشگاه، از لحاظ فیزیکی کار چندان دشواری نباشد، اما برای ایجاد چنین مرکزی، باید گام‌های بسیاری هم از لحاظ علمی، مانند بهره‌گیری از دستاوردهای دانش آموزشکاو زبان، و هم از لحاظ سازمان‌دهی و امور اجرایی برداشته شود تا آموزش زبان فارسی به صورت علمی انجام شود. اما مهم‌ترین مسأله‌ای که در این مسیر وجود دارد این است که کدام گروه آموزشی، باید متولی آموزش زبان فارسی در یک دانشگاه باشد. در این جا برای روشن شدن مسأله، به یک تجربه‌ی موفق اشاره می‌کنیم. در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، برای راه‌اندازی مرکز آموزش زبان فارسی، در ابتدا (سال ۱۳۷۰)، گروه آموزش زبان فارسی راه‌اندازی گردید. سپس از فارسی‌آموزان برای یادگیری زبان فارسی پذیرش به عمل آمد. تا پایان سال ۱۳۹۳ بیش از ۷۰۰۰ هزار نفر از ۱۲۷ کشور، زبان فارسی را در کمال موفقیت آموختند و به دانشگاه‌های مختلف کشور معرفی گردیدند. این تجربه‌ی موفق به دلیل وجود گروه مستقل آموزش زبان فارسی بود که وظیفه‌ی مدرّسانش صرفاً تدریس زبان فارسی به‌عنوان زبان دوم بود.

اکنون پس از ۲۰ سال، نیاز به گسترش و صدور مجوز برای تأسیس مراکز زبان فارسی در دانشگاه‌ها احساس گردیده است. برخی دانشگاه‌ها مجوز تأسیس مرکز زبان فارسی دریافت نموده‌اند. اما طی این مدت

کوتاه به نظر می‌رسد تنش‌هایی میان گروه‌های آموزشی برای گرفتن مسؤولیت برگزاری این دوره‌ها به وجود آمده که مسلماً به سود فارسی‌آموزان غیرایرانی نبوده است. ما بر این باوریم که باید از گسترش مراکز استقبال کرد، اما باید پیش‌زمینه‌های تأسیس یک مرکز نیز فراهم گردد؛ پیش‌زمینه‌هایی مانند راه‌اندازی گروه مستقل آموزش زبان فارسی و جذب حداقل یک استادیار و دو مربی با مدرک کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان. بدیهی است اعضای یک گروه آموزشی می‌توانند به صورت مستقل و تمام‌وقت، تمامی سرمایه‌های علمی خویش را برای بهبود وضعیت آموزشی، برگزاری کلاس‌های روشمند و علمی، در خدمت همان گروه آموزشی‌ای قرار دهند که برای آن جذب شده‌اند.

امیدواریم اداره‌ی کل امور دانشجویان غیرایرانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، برای دستیابی به سطح کیفی مطلوب‌تر در مراکز آموزش زبان فارسی، به تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی آموزش زبان فارسی در مراکز موجود آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان در دانشگاه‌ها بپردازد و برای ادامه‌ی فعالیت آنها یا ایجاد مراکز جدید، داشتن گروه مستقل آموزش زبان فارسی را یکی از الزامات صدور مجوز تأسیس مرکز و برگزاری دوره‌های آموزش زبان فارسی قلمداد کند.

امیررضا وکیلی‌فرد

آموزشکاو زبان فارسی و سردبیر پژوهش‌نامه